ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1990

Vyhlásené: 15.12.1990 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

503

VYHLÁŠKA

Ministerstva školstva, mládeže a športu Slovenskej republiky

z 12. októbra 1990

o finančnom a hmotnom zabezpečení žiakov stredných odborných učilíšť, špeciálnych stredných odborných učilíšť, odborných učilíšť a učilíšť

Ministerstvo školstva, mládeže a športu Slovenskej republiky po prerokovaní so zúčastnenými ústrednými orgánmi, podľa § 24 ods. 3 zákona č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení zákona č. 171/1990 Zb. ustanovuje:

§ 1
Všeobecné ustanovenie

Táto vyhláška upravuje finančné a hmotné zabezpečenie žiakov stredných odborných učilíšť, špeciálnych stredných odborných učilíšť, odborných učilíšť a učilíšť (ďalej len „učilište“).

Finančné zabezpečenie žiakov

§ 2
Odmeňovanie žiakov

(1) Žiakom učilíšť sa poskytuje mesačná odmena,[1]) ktorej výšku schvaľuje riaditeľ učilišťa, za každý mesiac v rámci rozpätia určeného pre jednotlivé ročníky štúdia podľa celkového zhodnotenia ich prospechu a správania.

Mesačná odmena sa poskytuje žiakom v rozpätí		
1. ročník	2. ročník	3. a 4. ročník
(Kčs)	(Kčs)	(Kčs)
30-150	30-250	30-350

(2) Žiakom môže byť mesačná odmena znížená na spodnú hranicu rozpätia alebo sa mesačná odmena neprizná, ak sa im v príslušnom mesačnom období preukáže neospravedlnená neprítomnosť na vyučovaní alebo iné previnenie závažného charakteru, ktoré je v rozpore so školským poriadkom.

(3) Mesačná odmena sa žiakom v období hlavných školských prázdnin neposkytuje.

(4) Ak žiaci vykonávajú v súlade s učebnými plánmi a učebnými osnovami v rámci odborného výcviku produktívnu prácu, poskytuje sa im mesačná odmena v rozpätí 80 až 100 % z dosiahnutého výkonu podľa mzdového predpisu. Odmenu schvaľuje riaditeľ učilišťa podľa kvality a

výsledkov produktívnej práce, pričom zohľadní aj dodržiavanie predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a správanie žiaka.

(5) Okrem odmeny za produktívnu prácu podľa odseku 4 sa žiakom poskytujú prémie, odmeny a prípadne podiely na hospodárskych výsledkoch.

(6) Žiakom, ktorí v rámci odborného výcviku vykonávajú produktívnu prácu v sťaženom alebo zdraviu škodlivom prostredí, alebo z dôvodov organizácie vyučovania v sobotu, v nedeľu, ako aj v odpoludňajšej smene, poskytuje sa k odmene príplatok podľa mzdových predpisov.

(7) Odmena vo všetkých jej zložkách podľa odsekov 4, 5 a 6 sa poskytuje z prostriedkov získaných od organizácií alebo občanov, pre ktorých žiaci vykonali produktívnu prácu.

(8) Žiaci, ktorí z dôvodov organizácie vyučovania nevykonávali v rámci odborného výcviku v príslušnom mesačnom období produktívnu prácu, dostanú odmenu v hornej hranici rozpätia, ktorá by im prislúchala podľa odseku 1.

(9) Ospravedlnená neprítomnosť na vyučovaní sa nepovažuje za dôvod krátenia odmeny poskytovanej žiakovi podľa odseku 1.

§ 3
Odmeňovanie žiakov v kombinovanom štúdiu

(1) Žiakom, ktorí študujú v kombinovanom štúdiu,[2]) sa poskytuje počas denného štúdia mesačná odmena, ktorej výška sa určí podľa výsledkov prospechu v rozpätí 30 – 350 Kčs.

(2) Okrem mesačnej odmeny môže sa žiakom počas denného štúdia poskytovať odborové štipendium z prostriedkov organizácií vo výške a za podmienok určených pre poskytovanie štipendií žiakom ostatných stredných škôl.[3])

Hmotné zabezpečenie žiakov

§ 4
Stravovanie

(1) Žiakom špeciálnych stredných odborných učilíšť, odborných učilíšť a žiakom sociálne odkázaným, ktorí sú ubytovaní v domove mládeže, sa poskytuje počas celej prípravy na povolanie celodenné stravovanie bezplatne.

(2) Žiakom špeciálnych stredných odborných učilíšť, odborných učilíšť a žiakom sociálne odkázaným, ktorí nie sú ubytovaní v domove mládeže, sa poskytuje bezplatne jedno hlavné a jedno vedľajšie jedlo denne.

(3) Ostatným žiakom stredných odborných učilíšť a učilíšť ubytovaným i neubytovaným, vrátane žiakov denného štúdia v kombinovanom štúdiu, sa poskytuje stravovanie za úhradu vo výške

	hodnota v Kčs
raňajky	4,30
desiata	2,80
obed	6,60
olovrant	3,00
večera	5,90
	22,60.

Rozdiel oproti finančnému stravovaciemu normatívu uhrádza organizácia, občan alebo národný výbor.

(4) Žiakom sa poskytuje celodenné stravovanie v hodnote finančného stravovacieho normatívu 26,90 Kčs, z toho

	hodnota v Kčs
raňajky	4,50
desiata	3,00
obed	9,20
olovrant	3,00
večera	7,20
	26,90.

Organizácia alebo národný výbor môžu poskytovať žiakom stravovanie aj za vyššie finančné náklady, ako určuje stravovací normatív; zvýšené náklady hradia zo svojich prostriedkov. Na zvýšenie stravovacieho normatívu po dohode s vedením učilišťa môžu prispievať aj rodičia (zákonní zástupcovia) žiakov (ďalej len „zákonný zástupca“).

§ 5
Ubytovanie

(1) Žiakom špeciálnych stredných odborných učilíšť, odborných učilíšť a žiakom sociálne odkázaným sa poskytuje počas celej prípravy na povolanie ubytovanie bezplatne.

(2) Ostatným žiakom stredných odborných učilíšť a učilíšť, vrátane žiakov denného štúdia v kombinovanom štúdiu, sa poskytuje ubytovanie, ak oň požiadajú a ak to umožňuje kapacita domova mládeže, za úhradu vo výške

a) 60 Kčs mesačne, ak je domov mládeže vybavený ústredným kúrením, teplou vodou a izbami s lôžkovou kapacitou najviac pre troch žiakov,

b) 45 Kčs mesačne, ak domov mládeže vyhovuje iba niektorým z požiadaviek uvedených pod písmenom a),

c) 30 Kčs mesačne, ak domov mládeže nevyhovuje žiadnej z požiadaviek uvedených pod písmenom a).

(3) Mesačná úhrada za ubytovanie v domove mládeže sa nemení, aj keď žiak nie je ubytovaný počas všetkých dní v mesiaci. Ak je žiak ubytovaný iba časť kalendárneho mesiaca z dôvodu organizácie vyučovania, určí sa výška úhrady za ubytovanie pomerne podľa počtu dní, počas ktorých je ubytovaný.

§ 6
Ďalšie hmotné zabezpečenie

Organizácia poskytuje žiakom okrem žiakov denného štúdia v kombinovanom štúdiu pracovný odev a obuv; v rozsahu určenom osobitnými predpismi[4]) dostanú žiaci aj osobné ochranné pracovné prostriedky, prípadne osobné vybavenie.

§ 7
Cestovné

(1) Organizácia alebo národný výbor uhrádza preukázané cestovné verejnými dopravnými prostriedkami

a) z miesta trvalého pobytu alebo z domova mládeže a späť všetkým žiakom, pokiaľ sa niektorá zložka výchovno-vzdelávacieho procesu bude vykonávať mimo sídla učilišťa alebo strediska praktického vyučovania,

b) do miesta trvalého pobytu a späť dvakrát mesačne ubytovaným žiakom špeciálnych stredných odborných učilíšť, odborných učilíšť a žiakom sociálne odkázaným,

c) do miesta trvalého pobytu a späť štyrikrát ročne ostatným ubytovaným žiakom stredných odborných učilíšť a učilíšť,

d) do miesta trvalého pobytu a späť všetkým ubytovaným žiakom v dňoch pracovného pokoja a pracovného voľna, ak nie je zabezpečená prevádzka domova mládeže vrátane stravovania.

(2) Žiakom denného štúdia v kombinovanom štúdiu sa môže uhrádzať cestovné vo výške a rozsahu určenom pre žiakov ostatných stredných škôl.[5])

Sociálna odkázanosť

§ 8
Zisťovanie sociálnych pomerov

(1) Pre zisťovanie sociálnych pomerov je rozhodujúce

a) u bezdetného osamelého žiaka a u bezdetného ženatého žiaka, ktorého manžel nie je zárobkovo činný, výška priemerného čistého mesačného príjmu pripadajúceho na jedného člena domácnosti rodičov žiaka alebo na jedného člena domácnosti jedného z rodičov žiaka, u ktorého žiak žije, a jeho manžela (ďalej len „rodičia“). Ak žiak nie je členom domácnosti ani jedného z rodičov, vychádza sa z výživného určeného súdom obidvom rodičom, alebo poskytovaného na základe dohody,

b) u žiaka, ktorého manžel je zárobkovo činný, výška priemerného čistého mesačného príjmu pripadajúceho na jedného člena ich domácnosti,

c) u žiaka, ktorý sa stará o nezaopatrené dieťa a ktorého manžel nie je zárobkovo činný, u osamelého žiaka s nezaopatreným dieťaťom a u obojstranne osirelého žiaka, alebo u žiaka, ktorý poberá príspevok na úhradu potrieb dieťaťa v pestúnskej starostlivosti, len vlastný príjem žiaka, ak v súhrne presahuje sumu 1200 Kčs mesačne.

(2) Žiak sa považuje za sociálne odkázaného, ak v uplynulom kalendárnom roku priemerný čistý mesačný príjem na jedného člena domácnosti, v ktorej žiak žije, nepresahuje 900 Kčs.

§ 9
Skutočnosti rozhodujúce pre určenie výšky priemerného čistého mesačného príjmu

(1) Priemerným čistým mesačným príjmom sa rozumie mesačný priemer peňažných príjmov znížených o daň, ktorej tieto príjmy podliehajú, alebo naturálnych požitkov v hodnote ustanovenej na účely dane zo mzdy po jej odpočítaní, ktoré dosiahli

a) obaja rodičia žiaka a žiak alebo

b) jeden z rodičov, jeho manžel a žiak alebo

c) manžel žiaka a žiak.

(2) Priemerný čistý mesačný príjem sa vypočítava z príjmov osôb uvedených v odseku 1 za predchádzajúci kalendárny rok za podmienky, že od toho času nedošlo k trvalej zmene základnej mzdy alebo základnej pracovnej odmeny, alebo nevznikol pracovný, členský, služobný pomer alebo iný pracovnoprávny vzťah (ďalej len „pracovný pomer“) niektorého z rodičov, alebo manžela žiaka alebo žiaka.

(3) Ak došlo k trvalej zmene základnej mzdy alebo základnej pracovnej odmeny u osôb uvedených v odseku 1 v priebehu predchádzajúceho alebo bežného kalendárneho roka, berie sa za základ priemerná čistá mesačná základná mzda (odmena) odo dňa zmeny základnej mzdy (odmeny), u ktorej sa pripočíta priemerný čistý mesačný príjem dosiahnutý z ostatných zložiek mzdy (odmeny) v predchádzajúcom kalendárnom roku.

(4) Ak v priebehu predchádzajúceho alebo bežného kalendárneho roka uzavrel niektorý z rodičov alebo manžel žiaka alebo žiak pracovný pomer, vypočítava sa priemerný čistý mesačný príjem odo dňa jeho uzavretia; ak v uvedenom období došlo ku skončeniu pracovného pomeru vypočítava sa priemerný čistý mesačný príjem od skončenia pracovného pomeru.

(5) Pod príjmom, ktorý je základom pre zistenie priemerného čistého mesačného príjmu, sa rozumie

a) príjem započítateľný pre účely dôchodkového zabezpečenia po odpočítaní dane alebo príspevku plateného jednotným roľníckym družstvom na čiastočnú úhradu nákladov sociálneho zabezpečenia,

b) príjem z akejkoľvek zárobkovej a inej činnosti po odpočítaní dane,

c) dôchodky z dôchodkového zabezpečenia a dávky uvedené v § 28 ods. 1 písm. g),[6])

d) peňažné dávky nemocenského zabezpečenia nahrádzajúce pracovný príjem,

e) prídavky na deti a výchovné k dôchodkom,

f) materský príspevok,

g) výživné a príspevok na výživu rozvedeného manžela a nevydatej matke,

h) odmena pestúna a príspevok na úhradu potrieb dieťaťa v pestúnskej starostlivosti,[7])

i) zaopatrovací príspevok členov rodín občanov vykonávajúcich službu v ozbrojených silách a príspevok na úhradu za užívanie bytu vojaka,

j) príspevok na službu, platové vyrovnanie a hodnostný plat pri skončení služobného pomeru,[8])

k) vdovecký príspevok,

l) príspevky z hmotného zabezpečenia občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou,

m) náhrada za stratu na dôchodku,

n) mzdové vyrovnanie poskytované v súvislosti so štrukturálnymi zmenami v národnom hospodárstve,[9])

o) pravidelné príspevky k dôchodkom družstevných roľníkov poskytované podľa osobitných predpisov,[10]) výsluhový prídavok v stavebníctve a ďalšie prídavky k dôchodkom poskytované z prostriedkov organizácií,

p) čisté príjmy z nehnuteľností,[11])

r) príjmy z náhrady za užívanie poľnohospodárskych pozemkov,[12])

s) zvýšenie k dôchodku pre bezvládnosť a príplatok k prídavkom na deti a k výchovnému k dôchodkom, ak ide o poskytovanie opatrovateľskej služby,

t) dávky sociálneho zabezpečenia[13]) okrem dávok uvedených v odseku 6,

u) príspevok pred nástupom do zamestnania,[9])

v) príjmy žiakov a dávky sociálneho zabezpečenia, ak v súhrne presahujú sumu 1200 Kčs mesačne.

(6) Do príjmov, ktoré sú základom pre zisťovanie priemerného čistého mesačného príjmu, sa nezahŕňajú

a) podpora pri narodení dieťaťa,

b) pohrebné,

c) peňažná odmena poskytovaná pri životných a pracovných výročiach,[14])

d) peňažné plnenie zo zmluvného poistenia,

e) štipendiá poskytované študujúcim na stredných a vysokých školách,

f) dedičstvo,

g) príjem získaný z odškodnenia v súvislosti s rehabilitáciou,[15])

h) štátny vyrovnávací príspevok,[16])

i) príjmy žiaka z pracovného pomeru, z dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru a dávky sociálneho zabezpečenia do úhrnnej výšky 1200 Kčs mesačne.

(7) Od priemerného čistého mesačného príjmu sa odpočíta suma výživného určená súdom niektorému z rodičov žiaka alebo žiakovi, prípadne jeho manželovi, alebo poskytovaná na základe dohody schválenej súdom, prípadne poskytovaná dobrovoľne.

(8) Čistý mesačný príjem pripadajúci na jedného člena domácnosti sa zistí tak, že sa priemerný čistý mesačný príjem rodičov žiaka a žiaka alebo manžela žiaka a žiaka delí počtom členov domácnosti.

(9) Pri výpočte priemerného čistého mesačného príjmu na jedného člena domácnosti sa za členov domácnosti považujú

a) rodičia a ich nezaopatrené dieťa,[17]) ak sa priemerný čistý mesačný príjem zisťuje u rodičov žiaka,

b) žiak, jeho manžel a ich nezaopatrené dieťa,[17]) ak sa čistý priemerný mesačný príjem zisťuje u manžela žiaka.

(10) Žiak sa započítava za dvoch členov domácnosti, ak

a) sa stará o rodinu slobodný, rozvedený, ovdovený alebo z iných vážných dôvodov osamelý rodič,

b) sú obaja rodičia dôchodcovia a okrem dôchodku nemajú pravidelný príjem,[18])

c) je ženatý (žiačka vydatá).

(11) Ak ide o súbeh prípadov uvedených v odseku 10, započítava sa žiak za dvoch členov domácnosti len raz.

(12) Sociálnu odkázanosť sú povinní preukázať žiak alebo zákonný zástupca žiaka. Ak sa zmenia skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na zisťovanie sociálnej odkázanosti, sú tieto osoby povinné neodkladne ich oznámiť riaditeľovi učilišťa.

(13) Ak sa poskytne zvýhodnenie sociálnej odkázanosti podľa § 4 ods. 1 a 2, § 5 ods. 1, § 7 ods. 1 písm. b) na základe nepravdivých alebo neúplných údajov žiakom alebo zákonným zástupcom, alebo ak žiak alebo jeho zákonný zástupca neoznámia zmenu okolností rozhodných pre zistenie sociálnej odkázanosti, je povinný vrátiť neoprávnene prevzaté sumy, ako aj uhradiť náklady za poskytnuté stravovanie a ubytovanie.

(14) Žiaci sociálne odkázaní dostanú vo všetkých ročníkoch na začiatku každého polroka školského roka 500 Kčs.

(15) Ustanovenia odsekov 1 až 12 sa vzťahujú aj na žiakov denného štúdia v kombinovanom štúdiu.

§ 10

(1) Žiačkam matkám a osamelým žiačkam a žiakom s nezaopatreným dieťaťom poskytuje sa každý mesiac po celé obdobie štúdia v odbore aleba počas denného štúdia v kombinovanom štúdiu vrátane opakovania ročníka, školských prázdnin a pracovnej neschopnosti 350 Kčs na prvé a 200 Kčs na každé ďalšie dieťa.

(2) Sumy uvedené v odseku 1 sa poskytujú popri odmenách poskytovaných podľa § 2 a 3.

(3) Žiačke, ktorej sa narodí dieťa v čase jej štúdia, poskytne sa suma určená v odseku 1 spätne od prvého dňa kalendárneho mesiaca, do ktorého spadá začiatok šiesteho týždňa pred pôrodom.

(4) Žiačke, ktorej sa narodí mŕtve dieťa alebo ktorej dieťa zomrie do šiestich týždňov po pôrode, poskytne sa suma podľa odseku 1 aj za kalendárny mesiac, do ktorého spadá koniec šiesteho týždňa odo dňa pôrodu.

(5) Žiačke – matke, alebo osamelým žiačkam a žiakom s nezaopatreným dieťaťom, ktorí sa prestali starať o dieťa, a toto dieťa bolo opatrením príslušného orgánu zverené do rodinnej alebo ústavnej starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov, alebo žiačke, ktorej dieťa je v ústavnej starostlivosti z iných ako zdravotných dôvodov, zastaví sa výplata sumy podľa odseku 1 od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po vykonaní tohto opatrenia.

§ 11

Zvýhodnenie podľa § 4 ods. 1 a 2, § 5 ods. 1 a § 7 ods. 1 písm. b) sa poskytuje aj žiakom, u ktorých je to odôvodnené na základe lekárskeho posudku zdravotným stavom.

§ 12
Prechodné ustanovenie

Žiakom učilišťa, ktorí začali študovať pred účinnosťou tejto vyhlášky, sa pôvodné zvýhodnenie v hmotnom zabezpečení zachováva do konca školského roka 1990/91.

§ 13
Záverečné ustanovenie

Podľa tejto vyhlášky sa finančné a hmotné zabezpečenie poskytuje žiakom z prostriedkov organizácií, pre ktoré sa pripravujú. Žiakom, ktorí sa nepripravujú pre žiadnu organizáciu, sa finančné a hmotné zabezpečenie hradí z prostriedkov národných výborov a z prostriedkov získaných za produktívnu prácu. Žiakom, ktorí sa v praktickom vyučovaní pripravujú na pracovisku praktického vyučovania, poskytuje finančné a hmotné zabezpečenie po dohode s príslušným učilišťom občan, ktorý zriadil pracovisko praktického vyučovania. Žiakom cirkevných a súkromných učilíšť sa poskytuje finančné a hmotné zabezpečenie z prostriedkov zriaďovateľa.

§ 14
Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky a Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky č. 4/1987 Zb. o finančnom a hmotnom zabezpečení žiakov stredných odborných učilíšť, stredných odborných učilíšť pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť a osobitných odborných učilíšť.

§ 15
Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1991.

Minister:

J. Pišut v. r.

1) § 24 ods. 1 zákona č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení zákona č. 171/1990 Zb.

2) § 21 ods. 2 školského zákona.

3) § 24 ods. 2 školského zákona a § 14, 15 a 16 vyhlášky Ministerstva školstva SSR č. 88/1984 Zb. o poskytovaní štipendií a hmotného zabezpečenia žiakom gymnázií a stredných odborných škôl.

4) § 133 ods. 2 Zákonníka práce.

5) § 15 ods. 2 písm. a) vyhlášky č. 88/1984 Zb.

6) Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení.

7) Zákon č. 50/1973 Zb. o pestúnskej starostlivosti v znení zákona č. 58/1984 Zb.

8) § 31 ods. 3 a 5 a § 33 zákona č. 76/1959 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakov v znení neskorších predpisov.
§ 109 a 110 zákona č. 100/1970 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti v znení zákona č. 63/1983 Zb.

9) Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 195/1989 Zb. o zabezpečení pracovníkov pri organizačných zmenách a občanov pred nástupom do zamestnania.

10) Smernice Federálneho ministerstva poľnohospodárstva a výživy zo 17. 12. 1979 č. FM 015-1472/1979 o poskytovaní pravidelných príspevkov k dôchodku členov jednotných roľníckych družstiev – dôchodcov.

11) Vyhláška Ministerstva financií, cien a miezd SSR č. 205/88 Zb. o cenách stavieb, pozemkov, trvalých porastov, úhradách za zriadenie práva osobného užívania pozemkov a o náhradách za dočasné užívanie pozemkov v znení neskorších predpisov.

12) Zákon č. 123/1975 Zb. o užívaní poľnohospodárskej pôdy v znení zákona č. 114/1990 Zb.

13) Zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.

14) Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 159/1970 Zb. o poskytovaní odmien pri významných pracovných a životných výročiach v znení vyhlášky č. 120/1988 Zb.

15) Napr. zákon č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii.

16) § 7 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 235/1990 Zb., ktorou sa vykonáva zákonné opatrenie Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 206/1990 Zb. o štátnom vyrovnávacom príspevku.

17) Zákon č. 88/1968 Zb. o predĺžení materskej dovolenky, o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti z nemocenského poistenia v znení neskorších predpisov.

18) Nariadenie vlády ČSSR č. 142/1983 Zb. o poskytovaní dôchodku niektorým pracujúcim dôchodcom.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.